

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Commissie Economische Zaken

Aan de Europees Commissaris voor Landbouw en
Plattelandsonwikkeling, de heer Dacian Cioloş

Plaats en datum: Den Haag, 1 juli 2014
Betreft: Brief in het kader van de politieke dialoog inzake het EU-voorstel betreffende
biologische productie en etikettering COM(2014) 180
Ons kenmerk: 2014Z00486/2014D13817

Geachte heer Cioloş,

De vaste commissie voor Economische Zaken van de Tweede Kamer heeft het EU-voorstel betreffende biologische productie en etikettering COM(2014) 180 ontvangen. Op het voorstel heeft de commissie Economische Zaken een subsidiariteitstoets uitgevoerd. Deze toets leidde tot een positief oordeel over de subsidiariteitsaspecten. Wel heeft een aantal fracties hierover onderstaande opmerkingen en vragen in het kader van een politieke dialoog met de Europese Commissie. De vaste commissie voor Economische Zaken ziet met belangstelling uw reactie tegemoet en stelt het op prijs uw antwoord zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden na dagtekening van deze brief te ontvangen.

De leden van de **VVD-fractie** hebben kennisgenomen de EU-voorstellen aangaande biologische productie en etikettering COM (2014) 179/180. Deze leden zijn kritisch over deze voorstellen en hebben ten aanzien van de volgende onderwerpen vragen en opmerkingen. De leden van de VVD-fractie begrijpen en delen de doelstelling van de Europese Commissie om de efficiëntie van de interne markt te bevorderen en wet- en regelgeving te vereenvoudigen. Dat moet niet alleen gelden voor de biologische landbouw, maar ook voor de gangbare landbouw. De leden van de VVD-fractie zijn er echter niet van overtuigd dat deze verordening daartoe zal leiden. De keuze voor de verbetering van het bestaande beleid in plaats van een nieuwe verordening zou volgens de leden van de VVD-fractie de voorkeur hebben. Zij steunen hierbij de inzet van de Nederlandse regering. Daarnaast delen de leden van de VVD-fractie de mening van het kabinet dat het voorstel de proportionaliteitstoets niet haalt. De nieuwe verordening laat namelijk geen ruimte voor nationale bepalingen, dat is voor de leden van de VVD-fractie niet acceptabel. De leden van de VVD-fractie zoeken naar een balans, waarbij voldoende ruimte is voor een nationale invulling. Daarnaast zijn zij kritisch over de invulling van de verordening.

Op de eerste plaats lezen de leden van de VVD-fractie dat parallelle landbouw niet meer mogelijk is of ernstig beperkt wordt. De leden van de VVD-fractie wijzen erop dat deze beperking negatieve gevolgen kan hebben voor de omvang van de biologische productie. Dat zal gelden voor zowel bedrijven die overwegend biologische producten als die gangbare producten verbouwen. Ten tweede wijzen de leden van de VVD-fractie erop dat door tal van aanscherpingen en de daaruit voortvloeiende starheid biologische productie niet aantrekkelijker zal maken. Het gebruik voor niet-biologische ingrediënten wordt verder beperkt, er komt een 100%-eis voor leg- en opfokhennen in de pluimveesector en een verhoging van de eis dat 60% van het veevoer voor varkens en pluimvee uit de regio moet komen. Deze eisen kunnen leiden tot fors hogere kosten of zijn niet haalbaar. Volgens de leden van de VVD-fractie moeten de eisen voor de biologische productie haalbaar en realistisch zijn. Daarnaast zijn langere overgangstermijnen nodig.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl

Ten derde wijzen de leden van de VVD-fractie op de toename van administratieve lasten voor agrarische ondernemers. Zij vragen of afspraken gemaakt kunnen worden ten aanzien van de regeldruk, zodat deze niet toeneemt.

De leden van de VVD-fractie vinden dat het proportionaliteitsbeginsel wat betreft Nederland geschaad wordt. De voorgestelde regelgeving leidt tot meer regeldruk en beperkt de mogelijkheden voor landbouwers om zowel op gangbare als biologische productie in te zetten. De verordening kan in deze vorm dan ook niet op de steun van de leden van de VVD-fractie rekenen.

De leden van de **PvdA-fractie** zijn van mening dat de biologische productie op Europees niveau gereguleerd dient te zijn. Voorop moet hierbij staan het daadwerkelijk verduurzamen van de productie van gezond en veilig voedsel. Over de inhoud van de beide voorstellen hebben deze leden nog opmerkingen ten aanzien van de proportionaliteit als ook het grote aantal gedelegeerde en uitvoeringshandelingen en de hoge mate van gedetailleerdheid van de voorstellen.

Aanpassen van de regelgeving is nodig en aanpak van fraude ook. De consument moet erop kunnen vertrouwen dat producten, die als biologisch in het schap liggen, dat ook daadwerkelijk zijn. Voor consumenten moet helder zijn wat biologisch is en ervan op aan kunnen dat een product via de biologische productiemethoden tot stand gekomen is. Fraude moet aangepakt worden, maar dan wel met regels die fraudeurs ook echt tegenwerken en niet de biologische boeren die hard werken aan een goed en betrouwbaar product.

De leden van de PvdA-fractie wijzen erop dat op veel punten in de tekst van de verordening staat dat de Commissie gedelegeerde handelingen vaststelt. Concreet betekent dit dat de macht van lidstaten zal verschuiven naar de Commissie. Bij een sector zo divers als de biologische landbouw, die alleen al in Nederland zo veel deelgebieden kent, past een algemeen regelkader minder goed. Een one-size-fits-all gedetailleerde regelgeving vanuit Europa zal onvoldoende effectief zijn, vrezende deze leden, omdat maatwerk niet geboden kan worden. De doelen van de regelgeving zijn helder en logisch, maar bij de manier waarop deze doelen behaald moeten worden, plaatsen de leden van de PvdA-fractie kanttekeningen. Deze leden geven aan dat de gedelegeerde handelingen over de productievoorschriften veranderd zouden moeten worden in implementatiehandelingen. Het gaat om productievoorschriften voor plantaardige productie, dierlijke productie, de productie van gist, zeewier, wijn, verwerkte levensmiddelenproductie en etikettering van veevoer en van overige producten. (9 gedelegeerde handelingen, art 10.3, 11.2, 12.2, 12.3, 13.2, 14.2, 15.2, 16, 21.4).

De nieuwe verordening zal mogelijk contraproductief zijn. Deze leden wijzen bijvoorbeeld op de huidige mogelijkheid om op hetzelfde bedrijf zowel biologische als gangbare landbouw te bedrijven (zogenaamde parallelproductie) niet meer is toegestaan in de voorstellen. Gevreest wordt dat het verbod op parallelproductie de overstap van gangbare naar biologische landbouw zal belemmeren, terwijl de voorstellen juist bedoeld zijn om biologische landbouw te stimuleren. Bovendien vermoeden deze leden dat de administratieve lasten voor bedrijven met de nieuwe voorstellen zullen toenemen. Als voorbeeld van te ver doorschieten is er de regel over de Handhaving van de actie-waarde (artikel 20 van het voorstel). Bio-producten met daarop residuen van niet toegelaten additieven, schoonmaakmiddelen of gewasbeschermingsmiddelen boven de 0,01 mg/kg worden volgens het voorstel van de Europese Commissie afgekeurd. Producten moeten veilig zijn, dat staat buiten kijf. Echter, vanwege het feit dat in een niet-biologische wereld de biologische producten geteeld, verwerkt en getransporteerd worden, kan niet alles worden uitgesloten. Daarom vragen deze leden de Commissie om oog te hebben voor het proces. Fraude wordt niet voorkomen met een strenge afkeuringseis, maar wel met een geharmoniseerde EU-aanpak van monsternamen, interpretatie van de analyses en sancties. De biologische sector zelf heeft belang bij goede afspraken en hebben hier goede ideeën over voor alternatieven, meer in de richting van aanpassen van de huidige regelgeving dan het compleet over een andere boeg te gooien.

De leden van de **SP-fractie** willen graag weten wat de Europese Commissie vindt van de grote weerstand vanuit de hele biologische sector en de landbouwsector tegen het voorstel. Hoe heeft het proces naar deze verordening eruit gezien? Wie hebben op welk moment invloed gehad? Hoe transparant was dit proces? Deelt de Commissie de mening dat samenwerking met en steun vanuit IFOAM cruciaal is bij een biologische verordening? Waarom is afstemming met IFOAM mislukt of niet van de grond gekomen?

De vorige richtlijn was in de herziene/verbeterde versie nog maar een paar jaar van kracht. Waaruit bleek dat deze verordening in de ogen van de Commissie gedoemd was te falen? Waarom is voortijdig geconcludeerd dat deze in de prullenbak moet en er een geheel nieuwe verordening moet komen? Dit is slecht voor alle biologische ondernemers en voor alle reguliere ondernemers die willen overschakelen, want bij een nieuwe richtlijn volgt automatisch een lange periode van onzekerheid. Dit is volgens deze leden slecht voor bedrijven..

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl

Wil de Commissie overwegen om de oude richtlijn te verbeteren in plaats van een geheel nieuwe verordening op te tuigen?

In de verordening zien de leden van de SP-fractie ook een ongewenste verschuiving van nationale bevoegdheden naar bevoegdheden van de Commissie. Belangrijke redenen hiervoor zijn de meer dan 20 gedelegeerde handelingen, waarmee de nationale handelingsvrijheid wordt ingeperkt en een carte blanche aan de Commissie wordt gegeven. De gedelegeerde handelingen gaan vaak over details die niet in een Europese wetstekst thuishoren, maar aan de huidige biologische sector zelf moeten worden overgelaten. Waarom zou de Commissie meer macht moeten krijgen over de samenstelling van groepen biologische boeren? Moeten dergelijke zaken niet eerder bottom-up vanuit de biologische boeren zelf komen in afstemming met de andere betrokkenen partijen?

Ook wordt er volgens deze leden onvoldoende rekening gehouden met de soms zeer verschillende omstandigheden in landen qua onder meer klimaat en bodem. De nationale vrijheid wordt zelfs ingeperkt. Landen mogen bijvoorbeeld niet meer zelf nationale productievoorschriften maken. Nederland gebruikt die regels bijvoorbeeld voor biologisch voer voor huisdieren. Veel zaken worden nu in het SCOF- het permanente comité voor de biologische landbouw- afgestemd met de Commissie en de lidstaten. Waarom moet dit gewijzigd worden en moet meer macht naar de Commissie gaan?

De leden van de SP-fractie maken zich zorgen over het verbod op parallele productie. Zij vrezen dat dit betekent dat er minder reguliere boeren zullen overstappen naar biologische landbouw.

Een ander probleem is de aanscherping van residunormen. Gaat dit betekenen dat biologische boeren, wiergewassen ongewenst bevuild raken met bestrijdingsmiddelen of gentechnologie vanuit nabijgelegen percelen, hierdoor straks hun certificaat moeten inleveren? Wordt hiermee niet de procesbenadering van biologische productie geweld aan gedaan?

De leden van de **CDA-fractie** staan afwijzend over tegen het voorstel biologische productie COM(2014)180. De leden van de CDA-fractie zijn van mening dat het Commissievoorstel onnodig bevoegdheden naar zich toetrekt. Het doel om belemmeringen voor de ontwikkeling van biologische productie weg te halen, eerlijke concurrentie te garanderen en het vertrouwen van consumenten te verbeteren, kan bereikt worden door het gradueel verbeteren van de bestaande regelgeving. De lidstaten kunnen in samenwerking ook deze doelen bereiken hiervoor is een verschuiving van bevoegdheden van nationaal naar Europees niveau via de introductie van 20 gedelegeerde handelingen niet nodig. De introductie van de vele gedelegeerde handelingen brengt nationale aansturing verder weg. Ten aanzien van het aanpakken van fraude ziet het CDA voor de Europese Unie wel een grotere rol weggelegd. Consumenten moeten erop kunnen vertrouwen dat de regelgeving ten aanzien van biologische landbouw in alle lidstaten wordt gehandhaafd en dat fraude bestreden wordt.

De leden van de **ChristenUnie-fractie** constateren dat de Europese regelgeving rondom biologische productie dateert van 1991 en sindsdien niet herzien is. Deze leden verwelkomen dat de regelgeving tegen het licht wordt gehouden. Zij vragen de Commissie om aan te geven waarom echter is gekozen voor een geheel nieuwe verordening. Deze leden geven er de voorkeur aan om de bestaande regelgeving te actualiseren. Dit voorkomt dat de biologische markt, een groeimarkt, wordt afgeremd door een langdurig wetgevingsproces. Hoe wil de Commissie ervoor zorgen dat de biologische sector niet wordt afgeremd en het innovatieproces in de sector doorgaat?

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn van mening dat de nationale handelingsvrijheid van lidstaten wordt beperkt door het grote aantal gedelegeerde handelingen. Daarnaast beperkt het aantal gedelegeerde handelingen de mogelijkheden om op nationaal niveau rekening te houden met de diversiteit aan productieomstandigheden in de eigen lidstaat. Is de Commissie het met deze leden eens dat er rekening dient te worden gehouden met de diversiteit aan omstandigheden? Zo ja, waarom is er gekozen voor een grote hoeveelheid aan gedelegeerde handelingen? Waarom is volgens de Commissie regulering op dit detailniveau noodzakelijk? Is de Commissie bereid om lidstaten meer ruimte te geven aan het aantal gedelegeerde handelingen te beperken of om te zetten in uitvoeringshandelingen?

De leden van de ChristenUnie constateren dat de Commissie harde criteria stelt aan de biologische sector, maar de sector niet de tijd lijkt te geven om hier stap voor stap naartoe te groeien. Waarom heeft de Commissie niet voor een meer geleidelijke weg gekozen, waarbij ondernemers een groeipad kunnen volgen naar het gewenste ambitieniveau?

De leden van de ChristenUnie constateren dat een belangrijk onderdeel van de verordening is dat parallelproductie op één bedrijf niet meer is toegestaan. Aangezien veel ondernemers ervoor kiezen om stapsgewijs over te gaan op biologische productie, werkt deze regel volgens deze leden belemmerend. Deelt de Commissie de mening dat hier sprake is van een belemmering voor ondernemers om over te stappen op biologisch? Zo ja, kan de Commissie aangeven hoe deze belemmering kan worden

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl

weggenomen?

De leden van de **SGP-fractie** hebben grote bezwaren ten aanzien van het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuwe Verordening biologische productie en etikettering van biologische producten (COM (2014)180). Zij constateren dat de Europese Commissie het aantal derogaties sterk wil beperken, dat zij verschillende aanscherpingen voorstelt en dat zij middels een groot aantal gedelegeerde en uitvoeringshandelingen veel regelgeving naar zich toe wil trekken. Zij vinden dat lidstaten en nationale brancheorganisaties zo onvoldoende ruimte gelaten wordt om in te spelen op nationale en regionale productieomstandigheden en op nationale knelpunten voor stimulering van de biologische productie. Zij noemen twee voorbeelden. Deze leden hebben bewaar tegen de striktere eisen voor uitgangsmaterialen van zaden, opfokvee en veevoer (100% biologisch). Bij deze aanscherping wordt geen rekening gehouden met de nationale en regionale beschikbaarheid van deze uitgangsmaterialen, terwijl dat juist een belangrijke rol speelt. Zij hebben ook bezwaar tegen de eis dat op een bedrijf naast biologische landbouw geen gangbare landbouw bedreven mag worden. Ruimte bieden voor parallelproductie is in ieder geval voor Nederland cruciaal om de overstap van gangbare naar biologische landbouw te stimuleren en te faciliteren. De leden vrezen dat bij handhaving van de genoemde eis verschillende bedrijven zullen afhaken. Dat kan niet de bedoeling zijn. De leden van de SGP-fractie willen de Europese Commissie vragen om lidstaten meer (beleids)ruimte te bieden om het stimuleren en faciliteren van de biologische productie op goede en doelgerichte wijze vorm te geven. Zij vragen in dit verband waarom de Europese Commissie niet gekozen heeft voor een geleidelijke aanscherping van de huidige verordening.

De leden van de **Partij voor de Dieren**-fractie oordelen negatief over de subsidiariteit en de proportionaliteit van het voorstel van de Europese Commissie inzake de biologische productie. De Commissie trekt met dit voorstel tal van bevoegdheden naar zich toe, waarvan de leden van de PvdD-fractie menen dat lidstaten deze beter zelf kunnen regelen. Het grote aantal gedelegeerde handelingen vinden de leden van de fractie van de Partij voor de Dieren ook onwenselijk. Bovendien houdt het voorstel geen rekening met de verschillen tussen de verschillende lidstaten, waaronder de klimatologische verschillen in de EU. De leden van de PvdD-fractie steunen het idee dat de derogaties, die de biologische sector nu heeft, moeten verdwijnen. Zij willen onder andere zo snel mogelijk af van het onthoornen van kalfjes en van het gebruik van niet-biologisch veevoer en ingrediënten, en zij zijn ook van mening dat het goed is om de wetgeving op dit punt aan te scherpen. Echter, de termijnen die de Commissie nu hanteert zullen de biologische sector op een grote achterstand zetten en dat kunnen de leden van de PvdD-fractie niet steunen. De nieuwe regels maken reguliere en biologische productie op hetzelfde bedrijf nagenoeg onmogelijk, en dit zal juist de ambitie van 100% biologisch uitgangsmateriaal erg moeilijk maken, omdat veredelaars en vermeerderaars vaak juist gemengde bedrijven zijn. Door de toename van de administratieve lasten is te verwachten dat zij de biologische takken zullen afstoten.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren vinden het juist van belang de biologische sector krachtig te ondersteunen, omdat het een duurzaam alternatief vormt voor de intensieve veeteelt en landbouw die ten koste gaat van mens, dier en milieu. Bovendien is het naar mening van de leden van de PvdD-fractie beter om de regelgeving die nu bij de lidstaten ligt, daar ook te houden. Het voorstel is naar mening van de leden van de PvdD-fractie ook veel te omvangrijk en de overgangstermijnen zijn veel te kort. Het onmogelijk maken van extra nationale regels, waardoor in Nederland bijvoorbeeld ook huisdierenvoer biologisch gecertificeerd kan worden, is een inbreuk op de beleidsvrijheid van lidstaten. De leden van de PvdD-fractie vrezen dat de biologische sector erg hard getroffen zal worden wanneer dit voorstel doorgezet wordt. De leden van de PvdD-fractie maken zich ook zorgen over de effecten van dit voorstel op biologische boeren in ontwikkelingslanden. Het huidige importregime is nog maar 4 jaar oud en functioneert prima. Deze leden zien geen enkele noodzaak om deze regels nu te wijzigen.

De leden van de fractie van de Partij voor de Dieren vragen de Commissie het voorliggende voorstel in te trekken en nieuwe voorstellen te doen om de huidige verordeningen te moderniseren, in plaats van in het geheel nieuwe wetgeving te introduceren.

Hoogachtend,

de voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,

M.I. Hamer

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.ez@tweedekamer.nl